

FiComin lausunto

Valtioneuvoston selonteko pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (VNS 11/2025 vp).

FiCom tukee pitkän aikavälin ilmastotavoitteita ja pitää suunnittelujärjestelmää tärkeänä.

- Ilmastopolitiikan onnistuminen edellyttää digitaalisen infrastruktuurin selkeää tunnistamista kriittiseksi mahdollistajaksi sekä investointiympäristön vakauden varmistamista.
- Ilman toimivia ja turvallisia tietoliikenneverkkoja sekä riittävää datakeskuskapasiteettia yksikään skenaario ei muutu todellisuudeksi.

Selonteossa digitalisaation ja tietoliikenneinfrastruktuurin roolia ei tunnisteta keskeisenä kokonaisuutena. Sähköistyminen, teollisuuden prosessien optimointi, hajautettu energiantuotanto, kysyntäjousto ja energiajärjestelmän reaaliaikainen ohjaus perustuvat kaikki luotettaviin ja turvallisiin tietoliikenneyhteyksiin sekä riittävään laskentakapasiteettiin.

Tietoliikenneala investoi Suomessa vuosittain yli puoli miljardia verkkoihin ja kapasiteettiin. Investoinnit tehdään pitkällä aikajänteellä, usein vuosikymmeniksi eteenpäin.

Ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää lisää sähköistymistä, kasvavaa datan käsittelyä ja entistä tiiviimpää integraatiota energiajärjestelmän ja digitaalisen infrastruktuurin välillä.

Jos samaan aikaan luvitusprosessit hidastuvat, sähköliittymien saatavuus on epävarmaa tai sääntely muuttuu ennakoimattomasti, investointipäätökset siirtyvät tai suuntautuvat muihin maihin. Uskottava ilmastopolitiikka perustuu kilpailukykyiseen investointiympäristöön.

Datakeskukset nähdään julkisessa keskustelussa usein ensisijaisesti energiankuluttajina. Näkökulma on yksipuolinen. Ilman datakeskuksia ei ole teollisuuden digitaalista optimointia, ei tekoälyyn perustuvaa energiatehokkuutta eikä skaalautuvaa kysyntäjoustoja. Datakeskukset mahdollistavat muiden toimialojen päästövähennyksiä ja voivat samalla osallistua energiajärjestelmän tasapainottamiseen esimerkiksi hukkalämmön hyödyntämisen ja joustoratkaisujen kautta.

Ilmastopolitiikan ja huoltovarmuuden välinen yhteys on selonteossa liian vähäisesti käsitelty. Mitä pidemmälle sähköistyminen ja digitalisaatio etenevät, sitä riippuvaisempi energiajärjestelmä on tietoliikenneverkoista ja digitaalisista ohjausjärjestelmistä. Energiamurrosta ei voida rakentaa järjestelmälle, jonka toimintavarmuus on epävarma.

Elina Ussa

toimitusjohtaja

FiCom ry

